

## ÎNCHEIERE

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Tatiana Vieru  
Maria Ghervas  
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Smart Credit” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Smart Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Diane Botnari și lui Ion Sîli cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Smart Credit” Societate cu Răspundere Limitată și a fost menținută hotărârea din 09 octombrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași,

### c o n s t a t ă:

La 19 iulie 2018 OCN „Smart Credit” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Diane Botnari și lui Ion Sîli cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată (f.d. 2-5, vol. I).

În motivarea acțiunii reclamanta OCN „Smart Credit” SRL a indicat că la 07 aprilie 2017 a încheiat cu Diana Botnari contractul de împrumut nr. SMA.02.008805.02, potrivit căruia, în calitate de împrumutător i-a acordat Diane Botnari în calitate de împrumutat, un împrumut în mărime de 21000 de lei, iar ultima s-a obligat să restituie împrumutul conform graficului de rambursare până la 20 aprilie 2020.

Reclamanta a susținut că executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate de către Diana Botnari a fost garantată de către fidejusalul Ion Sîli.

Reclamanta a punctat că și-a executat obligația de acordare a împrumutului în termenul și condițiile stabilite de contract, însă pîrîta Diana Botnari, după ce a achitat câteva tranșe, a admis întârzieri și se eschivează de la executarea cu bună-credință obligației de restituire a împrumutului, în condițiile prestabilite din motive neimputabile ei.

Reclamanta a precizat că în scopul soluționării amiabile a litigiului, a expediat în adresa debitorului Diana Botnari și fidejusalul Ion Sîli somații cu solicitarea

rambursării datoriei restante, informându-i totodată despre consecințele ce vor surveni în cazul neonorării obligațiilor asumate, însă acestea au fost lăsate fără răspuns.

Reclamanta a solicitat încasarea în mod solidar de la Diana Botnari și Ion Sîli în beneficiul său a împrumutului în sumă de 12838 de lei, a împrumutului restant în sumă de 1744,24 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă 917,18 de lei, a dobânzii în sumă de 255,35 de lei, a dobânzii restante în sumă de 1164,71 de lei și a penalității de întârziere la dobândă în sumă de 623,33 de lei, în total suma în mărime de 17542,81 de lei, precum și taxa de stat în mărime de 526 de lei.

Prin hotărârea din 09 octombrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, acțiunea depusă de OCN „Smart Credit” SRL, a fost respinsă ca fiind nefondată (f.d. 53, 59-61).

Prin decizia din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de OCN „Smart Credit” SRL și a fost menținută hotărârea din 09 octombrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a constatat că prin contractul de împrumut nr. SMA.02.008805.02 din 07 aprilie 2017, încheiat între OCN „Smart Credit” SRL și Diana Botnari s-a stabilit o dobândă nerezonabilă față de rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei.

Respectiv, instanța de apel a relevat că rata dobânzii stabilite în pct. 2.1 a contractului de împrumut, încheiat între OCN „Smart Credit” SRL și Diana Botnari, în mărime de 33 %, contravine legislației în vigoare, în partea în care depășește nerezonabil rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei și este nulă de drept, în această parte.

De asemenea, instanța de apel a menționat că conform graficului achitărilor efectuate de către Diana Botnari în baza contractului de împrumut nr. SMA.02.008805.02 din 07 aprilie 2017, rezultă că până la 12 iulie 2018, aceasta a achitat suma în mărime totală de 27367,57 lei (8162 + 6891,29 + 6220 + 5673,62 + 236,68 + 183,98) (f.d. 20, 26).

În circumstanțele descrise, instanța de apel a statuat că instanța de fond just a concluzionat că pârâta Diana Botnari a restituit suma împrumutului de 21000 de lei, achitând adăugător suma de 6367,57 de lei (27367,57 - 21 000), în perioada de 07 aprilie 2017- 12 iulie 2018, adică în circa 15 luni.

Instanța de apel a relevat că suma achitată suplimentar de către pârâta Diana Botnari constituie 6367,57 de lei, adică circa 30 % din suma împrumutului de 21000 de lei, iar împărțind această sumă la perioada de 15 luni și înmulțind la 12 luni, reiese că Diana Botnari a restituit suma împrumutului cu o dobândă de circa 24 % anual (30 % / 15 luni \* 12 luni), astfel se deduce că pârâta și-a executat anticipat obligațiile pe deplin, restituind atât împrumutul, cât și dobânda împrumutului pentru perioada corespunzătoare.

Or, OCN „Smart Credit” SRL eronat a repartizat sumele achitate la anumite prejudicii invocate așa ca „dobândă de întârziere pentru fiecare zi restantă de 1,01 %” și „penalitate la dobândă în mărime de 1,01 % pentru fiecare zi de întârziere”.

Pe cale de consecință, instanța de apel a învederat că aceste clauze urmează a fi considerate drept unele abuzive, respectiv încasarea acestor sume just a fost respinsă.

În continuare, instanța de apel a conchis că instanța de fond întemeiat în baza art. 719 lit. f) Cod civil, a constatat nulitatea absolută a pct. 2.7 din contractul de

împrumut nr. SMA.02.008805.02 din 07 aprilie 2017, încheiat între OCN „Smart Credit” SRL și Botnari Diana.

De fapt dobânda de întârziere este prevăzută de art. 619 alin. (1) Cod Civil, și reprezintă 5 % peste rata de baza a Băncii Naționale a Moldovei (în jur de 11,5 % anual), iar cea solicitată în pct. 2.7 a contractului de 1,01% pe zi, reprezintă în jur de 368,65 %, adică depășind de 32 de ori dobânda de întârziere legală, fapt care nu poate fi acceptat.

Exact ca „penalitatea la dobândă” de 1,01 %, care constituie 368 % anual, la fel contravine expres art. 619 alin. (4) Cod civil, care prevede că dobânzile de întârziere nu se aplică la dobânzi, și aceasta constituind o clauză abuzivă.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a evidențiat că fiind analizat contractul de împrumut nr. SMA.02.008805.02 din 07 aprilie 2017, s-a stabilit și alte clauze abuzive cum ar fi pct. 2.3 al contractului și anume „comisionul de analiză” și „comisionul de acordare” ambele fiind de 3 % în total - 6%, or analiza și acordarea împrumuturilor pe care le oferă, face parte din firescul activității reclamantului OCN „Smart Credit” SRL, care este un profesionist ce se ocupă cu acordarea împrumuturilor, iar costurile ce apar în legătură cu analiza și acordarea acestora urmează a fi acoperite prin perceperea dobânzii.

În concluzie instanța de apel a menționat că întrucât cerințele de bază au fost respinse ca nefondate, în temeiul prevederilor art. 94 Cod de procedură civilă, corect a fost respinsă și cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată sub forma achitării taxei de stat și cheltuielilor de citare publică, ca pretenții accesorii.

La 20 iunie 2019 OCN „Smart Credit” SRL a depus, prin intermediul oficiului poștal, recurs împotriva deciziei din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs, recurenta OCN „Smart Credit” SRL a reiterat aceleași argumente care au fost indicate și în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, insistând asupra faptului că instanța de apel eronat a calculat achitățile efectuate de către intimata Diana Botnari.

Suplimentar, recurenta a menționat că a prezentat instanței de apel probe care confirmă că intimata a achitat doar suma de 11424,60 de lei, și nicidecum 27367,57 de lei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților la proces, la 27 mai 2019, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d. 129), însă date confirmative despre recepționarea acesteia de către OCN „Smart Credit” SRL, la materialele cauzei lipsesc.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul a fost depus de OCN „Smart Credit” SRL, prin intermediul oficiului poștal, la 20 iunie 2019, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 16 august 2019, în adresa intimaților Diana Botnari și Ion Sîli a fost expediată copia recursului declarat de OCN „Smart Credit” SRL (f.d. 141), însă intimații Diana Botnari și Ion Sîli nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de OCN „Smart Credit” SRL, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Respectiv, instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de OCN „Smart Credit” SRL, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv, numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat de OCN „Smart Credit” SRL nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei hotărâre din 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1-1<sup>1</sup>) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 Cod de procedură civilă și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de OCN „Smart Credit” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

#### d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Smart Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva deciziei din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Smart Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Diane Botnari și lui Ion Sîli cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan